

ГРОДЗЕНСКІ ГАРАДСКІ ВЫКАНАУЧЫ КАМІТЭТ

ГРОДЗЕНСКІ ГАРАДСКІ САВЕТ ДЭПУТАТАЎ

ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ
НАЦЫЯНАЛЬнай АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСІ

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«ГРОДЗЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ»

Факультэт гісторыі
і сацыялогіі

Кафедра гісторыі
Беларусі

А П Р А Г Р А М А

МІЖНАРОДНАЙ
НАВУКОВАЙ
КАНФЕРЭНЦЫІ

10-11 красавіка 2008 г.

Гродна

Рэспубліка
Беларусь

ГРОДНА І
ГРОДЗЕНЦЫ:
ДЗЕВЯЦЬ
СТАГОДДЗЯЎ
ГІСТОРЫІ

(да 880-годдзя горада)

Гродна 2008

АРГАНІЗАЦЫЙНЫ КАМІТЭТ КАНФЕРЭНЦЫІ

Сустаршыні:

Сенчанкова І.П. – намеснік старшыні Гродзенскага гарвыканкама;

Даніловіч В.В. – намеснік дырэктара Інстытута гісторыі НАН Беларусі па навуковай рабоце, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Бейцюк Ю.Р. – прарэктар па навуковай рабоце і інавацыях УА «ГрДУ імя Янкі Купалы», кандыдат тэхнічных навук, дацэнт;

Крэнь І.П. – загадчык кафедры гісторыі Беларусі УА «ГрДУ імя Янкі Купалы», кандыдат гістарычных навук, прафесар, Заслужаны работнік адукацыі РБ.

Члены аргкамітэта:

Дубавец С.У. – начальнік ідэалагічнага аддзела Гродзенскага гарвыканкама;

Ярмусік Э.С. – дэкан факультэта гісторыі і сацыялогіі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Белазаровіч В.А. – нам. дэкана факультэта гісторыі і сацыялогіі па навук. працы, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Марозава С.В. – нам. загадчыка кафедры па навук. працы, доктар гістарычных навук, прафесар;

Амелька С.У. – нам. дэкана факультэта гісторыі і сацыялогіі па выхаваўчай працы, кандыдат гістарычных навук;

Соркіна І.В. – кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Загідулін А.М. – кандыдат гістарычных навук;

Кітурка І.Ф. – нам. дэкана факультэта бесперапыннай адукацыі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Швед В.В. – загадчык кафедры беларускай культуры і рэгіянальнага турызму, доктар гістарычных навук, прафесар.

ДА ВЕДАМА ЁДЗЕЛЬНІКАЎ КАНФЕРЭНЦЫІ

Канферэнцыя адбудзецца 10-11 красавіка 2008 года ў Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Янкі Купалы (вучэбны корпус філалагічнага факультэта, вул. Леніна, 32).

Рэгістрацыя ўдзельнікаў канферэнцыі будзе праводзіцца 10 красавіка з 8.30 да 9.30 па адрасу: вул. Леніна, 32, вестыбюль.

Тэлефон для даведак: 77 – 06 – 13.

ПАРАДАК РАБОТЫ КАНФЕРЭНЦЫІ

10 красавіка 2008 года

9.30 – 13.00 – адкрыццё канферэнцыі, пленарнае пасяджэнне

13.00 – 14.00 – перапынак на абед

14.00 – 19.00 – праца секцый

11 красавіка 2008 года

9.30 – 11.00 – «круглы стол», падвядзенне вынікаў канферэнцыі

11.00 – экскурсія па старому Гродна

РЭГЛАМЕНТ

Даклады на пленарным пасяджэнні – да 30 хвілін.

Даклады і паведамленні на секцыях – да 10 хвілін.

Голас у дыскусіі – да 3 хвілін.

ДА ЁВАГІ ЁДЗЕЛЬНІКАЎ КАНФЕРЭНЦЫІ

1. *Просім своечасова паклапаціцца аб набыцці білета на зваротны шлях.*

2. *Просім аформіць камандзіровачныя пасведчанні.*

10 красавіка 2008 года

Адкрыццё канферэнцыі

Сенчанкова І.П. – намеснік старшыні Гродзенскага гарвыканкама.

Прывітальнае слова

1. *Антоненка А.Г.* – старшыня Гродзенскага гарвыканкама.

2. *Каваленя А.А.* – дырэктар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, доктар гістарычных навук, прафесар.

**Уручэнне прывітальнага адраса
ўдзельнікам канферэнцыі
ад Гродзенскага гарадскога
выканаўчага камітэта і Гродзенскага
гарадскога Савета Дэпутатаў**

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

1. Гродна і гродзенцам – 880 гадоў: гістарычныя, грамадска-палітычныя, сацыяльна-эканамічныя і культуралагічныя вехі развіцця.

Крэнь І.П., кандыдат гістарычных навук, прафесар (г.Гродна).

2. Гродна ў еўрапейскай палітычнай і цывілізацыйнай прасторы XII – XIX стагоддзяў.

Марозава С.В., доктар гістарычных навук, прафесар (г.Гродна).

3. Актуальныя праблемы гісторыі г.Гродна.

Касцюк М.П., доктар гістарычных навук, прафесар, акадэмік НАН Беларусі (г.Мінск).

4. Гісторыя Гродна і сучаснасць: аб прыкладным характары гістарычных даследаванняў.

Гардзееў Ю.Ю., доктар гісторыі (г.Кракаў).

5. Grodno – Białystok w XIX – XX wieku. Wzajemne związki i problemy.

Adam Cz. Dobroński, profesor, doktor habilitowany (Białystok).

6. Ідэя беларускай дзяржаўнасці ў праграмах палітычных партый і спробы яе рэалізацыі (1900 – 1917).

Сташкевіч М.С., доктар гістарычных навук, прафесар (г.Мінск).

7. Гродна ў гады Другой сусветнай вайны.

Літвін А.М., доктар гістарычных навук, прафесар (г.Мінск).

8. Стварэнне і дзейнасць УУС г.Гродна.

Жданкін А.І., намеснік начальніка аддзела кадраў УУС Гродзенскага аблвыканкама, падпалкоўнік міліцыі (г.Гродна).

9. Гродна ў пачатку ХХІ стагоддзя.

Сенчанкова І.П., намеснік старшыні Гродзенскага гарвыканкама.

10. Перспектывы горадабудаўніцтва Гродна.

Анісімаў У., галоўны архітэктар Гродна (г.Гродна).

15.30 – 19.30 – праца секцый

Секцыя 1

ГІСТАРЫЯГРАФІЯ І КРЫНІЦАЗНАЎСТВА

Кіраўнікі: *Стралец М.В., доктар гістарычных навук, прафесар;*

Коўкель І.І., кандыдат гістарычных навук, прафесар.

Сакратар: *Ягнешка Н.Л.*

1. Современная гродненская историческая школа.

Стралец М.В., доктар гістарычных навук, прафесар (г.Брэст).

2. Гродна: гістарыяграфічны агляд.

Коўкель І.І., кандыдат гістарычных навук, прафесар (г.Гродна).

3. Гродна ў «Літоўскім апісанні шляхоў» канца XIV ст.

Сагановіч Г.М., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Вільнюс).

4. Гродна і Гродзеншчына ў працах гісторыкаў-заходнерусістаў.
Літвінскі А.У., кандыдат гістарычных навук (г.Баранавічы).
5. История православной церкви в исследованиях историков Гродно и Гродненщины (XIX – начала XX вв.).
Караў Д.У., доктар гістарычных навук, прафесар (г.Гродна).
6. Гродна на шляхах замежных падарожнікаў XVI ст.
Белазаровіч В.А., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
7. Адам Киркор о деятельности Антония Тизенгауза в г.Гродно.
Працэнка В.Э., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
8. Гродна ў мемуарнай літаратуры першай паловы XIX ст.
Ярашук М.В., аспірант ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).
9. Гродно в дневниках Марии Домбровской и Зофьи Налковской.
Хлістоўская І.С., выкладчык кафедры польскай філалогіі ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).
10. Гродна і Гродзеншчына ў творчасці Элізы Ажэшкі.
Грынько М.У., магістр гуманітарных навук (г.Гродна).
11. Развіццё перыядычнага друку ў Гродне ў 20 – 30-я гады XX ст.
Пяткевіч А.М., кандыдат філалагічных навук, прафесар (г.Гродна).
12. Польские периодические издания в г.Гродно (1921 – 1939 гг.): к вопросу об актуальности проблемы.
Сарока П.В., студэнт ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

13. Эпітафія як фальклорны жанр гарадской культуры Гродна.

Піваварчык І.В., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).

14. Гістарычная адукацыя ў Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Я.Купалы ў 1991 – 2005 гг.: гістарыяграфія і крыніцы.

Ягнешка Н.Л., аспірант ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

15. Фонд Спізняў Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі ў Гродна: агляд крыніц.

Каляга А.У., выкладчык кафедры гісторыі Беларусі ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

16. Легенды старажытнага Гродна (гісторыка-краязнаўчы агляд).

Фіронава, А.А., Ісаеў І.Ю., студэнты ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

Секцыя 2

АРХЕАЛОГІЯ, САЦЫЯТАПАГРАФІЯ, АРХІТЭКТУРА, УРБАНАНІМІКА, ГЕРАЛЬДЫКА

Кіраўнікі: *Піваварчык С.А., кандыдат гістарычных навук, дацэнт;*

Семянчук Г.М., кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Сакратар: *Ганчарук В.В.*

1. История и результаты археологических исследований Гродно.

Дабрыян А.А., выкладчык кафедры археалогіі, этналогіі і дапаможных гістарычных дысцыплін ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

2. Археалагічныя даследаванні ў зоне будаўніцтва Гродзенскай ГЭС: папярэднія вынікі, значэнне, планы на будучае.

Лакіза В.Л., кандыдат гістарычных навук (г.Мінск).

3. Археалагічнае вивучэнне помнікаў пратэстантызму Гродна і Гродзеншчыны.

*Аляксееў С.Л., Астроўскі А.Г., студэнты
ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).*

4. К вопросу о формировании гродненской архитектурной школы в XII в.

Іўшына В.В., студэнтка (г.Гродна).

5. Да пытання аб рэканструкцыі Каложскай (Барыса-Глебскай) царквы ў Гродне.

Трусаў І.Г., гісторык архітэктуры (г.Гродна).

6. Праблема рэстаўрацыі гродзенскіх кара-
леўскіх палацаў.

*Кітурка Ю.В., кандыдат гістарычных навук,
дырэктар ГДГАМ (г.Гродна).*

7. Палац Радзівілаў у Гродне ў святле гіста-
рычных і археалагічных крыніцаў.

*Семянчук Г.М., кандыдат гістарычных навук,
дацэнт (г.Гродна).*

8. Гродзенскі манетны скарб з раскопак па
вуліцы Вялікая Траецкая.

*Крайнева І.А., старшы навуковы супрацоўнік
ГДГАМ (г.Гродна);*

*Семянчук Г.М., кандыдат гістарычных навук,
дацэнт (г.Гродна).*

9. Геральдыка гродзенскіх мяшчан у XVII –
XVIII стст.

*Шаланда А.І., кандыдат гістарычных навук
(г.Мінск).*

10. Новые данные о детинце Новогрудка в
свете археологических исследований 1991 –
1992 гг.

*Бубенька Т.С., кандыдат гістарычных навук,
дацэнт (г.Віцебск).*

11. Верхнее Понемонье в этногенезе восточ-
ных славян.

*Жлоба С.П., старшы выкладчык БрДУ
(г. Брэст).*

12. История городских башенных часов: часы
Фарного костёла в Гродно.

*Ганчарук В.В., студэнт ГрДУ імя Я.Купалы
(г.Гродна).*

13. «Швейцарская долина»: история и современность.

Івашчанка Н.А., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).

14. Воссоздание долокационной планировочной структуры Гродно.

Кішык Ю.М. (г.Мінск).

15. Карты і планы Гродна XVIII – XX стст. з калекцыі Гродзенскага гісторыка-археалагічнага музея.

Мась В.А., навуковы супрацоўнік ГДГАМ (г.Гродна).

16. Архитекторы и строители губернского Гродно XIX в.

Фёдараў І.А., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).

17. Военные инженеры – строители Гродненской крепости.

Піваварчык С.А., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).

18. Справа аховы помнікаў архітэктуры г.Гродна за часамі Расійскай імперыі (1795 – 1917).

Каралёў П.А., аспірант (г.Мінск).

19. Праблема захавання гісторыка-культурнага ландшафту ў кантэксце урбаністычнага развіцця Гродна.

Чарнякевіч А.М., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).

20. Развіццё урбананіміі Гродна і Мінска на сучасным этапе (параўнаўчы аналіз).

Сацукевіч І.І., асістэнт кафедры эканамічнай гісторыі БДЭУ (г.Мінск).

Секцыя 3

САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЕ РАЗВІЦЦЁ

Кіраўнікі: *Кітурка І.Ф., кандыдат гістарычных навук, дацэнт;*

Голубеў В.Ф., кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Сакратар: *Амельяновіч Н.С.*

1. Гродна і воласць у XVII ст.
Голубеў В.Ф., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Мінск).
2. Ю.Маркевіч і гарадзенская школа мернікаў у другой палове XVIII ст.
Кітурка І.Ф., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
3. Неманский водный путь и речной порт в Гродно (конец XVIII – начало XX в.).
Кіштымаў А.Л., кандыдат гістарычных навук (г.Мінск).
4. Мясцэчка Лунна Гродзенскага павета ў XVI – XVIII ст.
Белазаровіч В.А., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
5. Арганізацыя гандлю ў г.Гродне (першая палова XIX ст.).
Вайцешчык Г.С., магістрант (г.Гродна).
6. Гродненский приказ общественного призрения – первый губернский банк (1805 – 1859).
Грузіцкі Ю.Л. (г.Мінск).
7. Развитие кредитно-банковских учреждений губернского города Гродно в конце XIX – начале XX века.
Баюра А.М., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Брэст).
8. Деятельность Гродненского благотворительного общества в XIX веке.
Улейчык Н.Л., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна);
Лаўрушка В.С., студэнт (г.Гродна).
9. Деятельность благотворительного общества при Фарном костёле в Гродно в начале XX века.
Паўшок А.У., аспірант (г.Гродна).
10. Из истории железнодорожного строительства в Гродненской губернии в 60 – 70-е гг. XIX в.
Жыхараў С.Б., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гомель).

11. *Фабрично-заводская промышленность г.Гродно в 80 – 90-е годы XIX в.*
Амельянович Н.С., магiстрант (г.Гродна).
12. *Губернскi Гродна ў люстэрку беларускага мястэчка (Гродна – Крынкі).*
Карнялюк В.Р., кандыдат гiстарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
13. *Насаджэнне вайсковага асаднiцтва на землях Гродзеншчыны ў 1921 – 1939 гг.*
Гарматны В.П., магiстр гiстарычных навук (г.Баранавiчы).
14. *Укрепление транспортного потенциала Гродно (1944 – 1991 гг.).*
Цiмафееў Р.У., кандыдат гiстарычных навук, дацэнт (г.Вiцебск).
15. *Гродненщина в системе международных экономических отношений в 2002 – 2006 гг.*
Соркiн С.Л., кандыдат эканамiчных навук, дацэнт (г.Гродна).
16. *Вехи истории ОАО «Гродно – Азот».*
Крыпень Г.А., магiстрант (г.Гродна).
17. *История пожарной службы на Гродненщине.*
Шатуноў С.Б., навуковы супрацоўнiк Навукова-практычнага цэнтра Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС РБ;
Сташэўскi Я.В., начальнiк Навукова-практычнага цэнтра Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС РБ;
Ярашук П.В., вядучы навуковы супрацоўнiк Навукова-практычнага цэнтра Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС РБ.
18. *История деятельности МЧС Республики Беларусь в Гродненской области.*
Шатуноў С.Б., навуковы супрацоўнiк Навукова-практычнага цэнтра Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС РБ;
Сташэўскi Я.В., начальнiк Навукова-практычнага цэнтра Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС РБ;

*Ярашук П.В., вядучы навуковы супрацоўнік
Навукова-практычнага цэнтра Гродзенскага
абласнога ўпраўлення МНС РБ.*

19. Социальная политика государства по защите инвалидов в Гродненской области (на примере 1990-х годов)

Венгер Ю.И. (г.Віцебск).

Секцыя 4

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЕ ЖЫЦЦЁ

Кіраўнікі: *Галубовіч В.У., кандыдат гістарычных навук, дацэнт;*

Данскіх С.У., кандыдат культуралогіі, дацэнт.

Сакратар: *Марозаў С.П.*

1. Пытанне арганізацыі абароны ВКЛ на гродзенскіх соймах 1566 – 1567 і 1568 гадоў.

Янушкевіч А.М., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Мінск).

2. Пастулаты гродзенскай шляхты на сойм 1646 г.

Галубовіч В.У., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).

3. Гродзенскія элекцыйныя соймікі ў другой палове XVI – XVII ст.

Радаман А.А., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Мінск).

4. Сеймы Рэчы Паспалітай у Гродне (1678 – 1793 гг.)

Швед В.В., доктар гістарычных навук, прафесар (г.Гродна).

5. Гродзенскі сейм 1793: дзейнасць апазіцыі.

Марозаў С.П., магістрант (г.Гродна).

6. Гродна і Гродзенскі павет у падзеях інтэрвенцыі 1792 г.

Данскіх С.У., кандыдат культуралогіі, дацэнт (г.Гродна).

7. Состояние западной границы Российской империи в районе г.Гродно накануне войны 1812 г.

Сухоцкая В.Ф., студэнтка (г.Гродна).

8. Гродзенская паўстанцкая арганізацыя ў першай палове 60-х гадоў XIX ст.
Іванчук Б.М., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
9. Дзейнасць М.М. Мураўёва на пасадзе гродзенскага губернатара.
Радзюк А.Р., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).
10. Гродна падчас руска-японскай вайны 1904 – 1905 гг.
Стурэйка С.А., магістрант (г.Мінск).
11. Грамадска-палітычнае жыццё г.Гродна ў 1905 – 1907 гг.
Паўлючэнка Н.У., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
12. Гродзенскі дваранскі дэпутацкі сход: гісторыя і дзейнасць.
Амелька С.У., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).
13. Мясцовыя органы дзяржаўнага кіравання і самакіравання ў Гродзенскім павеце (1919 – 1939 гг.).
Борка А.І., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).
14. 3 гісторыі Гродзенскай арганізацыі БСР-Г 1925 – 1927 гг.
Чарнякевіч А.М., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
15. Дзейнасць мопраўскіх арганізацый на Гродзеншчыне 1924 – 1939 гг.
Лугачова Т.А., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
16. Трывожная гродзенская восень 1939 года.
Васілючак М.В., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
17. Бежанцы ў Гродне (1939 – 1940 гг.).
Петраўскас М.А., студэнт (г.Гродна).
18. Беженцы из Польшы на Гродненшчыне (сентябрь 1939 – июнь 1941 гг.).

Талочка Д.М., кандыдат гістарычных навук (г.Гомель).

19. Гродно и Гродненщина как один из очагов антисоветизма в западнобелорусском школьничестве (1939 – 1941).

Трафімчык А.В., кандыдат гістарычных навук.

20. Niektóre uwagi na temat zmiany struktury kadry urzędniczej inteligencji w Grodnie (1944 – 1953).

Шумскі Я., доктар гісторыі (г.Варшава).

21. Дзейнасць Беларусі, у тым ліку ўстаноў Гродзеншчыны, у ААН і ЮНЭСКА (1919 – 2007).

Грэсь М.М., студэнт (г.Гродна).

Секцыя 5

НАЦЫЯНАЛЬНЫЯ, КАНФЕСІЯНАЛЬНЫЯ І КУЛЬТУРНЫЯ ПРАЦЭСЫ

Кіраўнікі: *Навіцкі У.І., доктар гістарычных навук, прафесар;*

Сяльверстава С.Я., доктар гістарычных навук, дацэнт.

Сакратар: *Макрушыч А.М.*

1. Роля Гродна ў культурным жыцці беларускіх земляў у апошняй чвэрці XVIII ст.

Сяльверстава С.Я., доктар гістарычных навук, дацэнт, прафесар кафедры археалогіі, этналогіі і дапаможных гістарычных дысцыплін ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

2. Парады Я.Э.Жылібера Антонію Тызенгаўзу ў справе арганізацыі школ Гарадніцы.

Парфененка В.В., магістр тэалогіі (г.Гродна).

3. Гравюры заходнееўрапейскіх мастакоў як пратографы роспісаў гарадзенскіх касцёлаў.

Флікоп Г.А., магістрант ЕДУ (г.Вільня).

4. Дзейнасць гродзенскіх аптэкараў-езуітаў.

Ткачова В.А., навуковы супрацоўнік НВК «Біятэст» аптэка-музей (г.Гродна).

5. Конфессиональный состав населения города Гродно во второй половине XIX – начале XX в.

Лінкевіч В.М., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).

6. Школьная сеть г.Гродно во второй половине XIX – начале XX в.: динамика развития.

Ступакевіч М.А., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).

7. Музыкальная жизнь Гродненщины во второй половине XIX в.

Лябецкі У.С. (г.Гродна).

8. Гродна ў сістэме нацыянальных каштоўнасцей беларускай культуры.

Мазько Э.А., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).

9. Национально-возрожденческая мысль в межвоенное двадцатилетие (1920 – 1939 гг.).

Гліна В.М., кандыдат філасофскіх навук, дацэнт (г.Гродна).

10. Гродна і Гродзеншчына ў 20 – 30-я гг. XX ст.

Загідулін А.М., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).

11. Лютеранская кирха в Гродно как символ белорусской толерантности.

Бурая Н.М., студэнтка (г.Гродна).

12. Биритуализм как один из проектов возрождения унии в Западной Беларуси.

Свірыд А.М., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Брэст).

13. Тэатральнае і музычнае жыццё г.Гродна (1939 – 1941 гг.).

Батура Н.В., магістр гуманітарных навук (г.Гродна).

14. Особенности национальной и религиозной политики немцев в период оккупации Гродно (1941 – 1944 гг.).

Ярмусік Э.С., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).

15. Станаўленне і развіццё вышэйшай адукацыі ў Гродне.
Габрусевіч С.А., кандыдат філасофскіх навук, прафесар (г.Гродна).
16. Связи и контакты Гродненского государственного университета имени Янки Купалы с научными учреждениями Великобритании.
Каралёнак Л.Р., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).
17. Гродненский государственный университет имени Янки Купалы и Государственная академия славянской культуры: перспективы сотрудничества.
Запека А.А., кандыдат філасофскіх навук, прафесар (г.Масква).
18. Гродна як цэнтр рымска-каталіцкай царквы на Беларусі (1945 – 1990 гг.).
Навіцкі У.І., доктар гістарычных навук, прафесар (г.Мінск).
19. Гродзенская праваслаўная епархія ў канцы ХХ – пачатку ХХІ ст.
Сілава С.У., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
20. Структурные особенности национального состава населения Гродненской области.
Лін Д.Р., доктар тэхнічных навук, прафесар (г.Гомель).
21. Польское население г.Гродно после Второй мировой войны: некоторые аспекты историко-демографического образа.
Кручкоўскі Т.Т., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).
22. Государственная поддержка этнокультурного развития национальных меньшинств в г.Гродно (1991 – 2006 гг.).
Макрушыч А.М., аспірант ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).
23. Гродненщина: основные направления этнической политики.
Жаўняровіч Т.І., аспірант БДПУ (г.Мінск).

24. Развіццё польскай культуры на Гродзеншчыне (канец 1980-х – 2007 гг.).

Рабовіч М., студэнт (г.Гродна).

25. Сучасны ліцэй у гісторыі адукацыі горада Гродна.

Ільіна Т.А., намеснік дырэктара ліцэя № 1 (г.Гродна).

26. Стан і перспектывы развіцця школьных музеяў г.Гродна.

Страх І.Э., студэнтка (г.Гродна).

Секцыя 6 ПОСТАЦІ Ў ГІСТОРЫІ ГРОДНА

Кіраўнікі: *Карзенка Г.У., доктар гістарычных навук;*

Самусік А.Ф., кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Сакратар: *Занеўскі С.В.*

1. Уроженцы Гродненшчыны в научной элите Беларусі: опыт системного анализа.

Зяньковіч Ю.В., малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАНБ (г.Мінск);

Карзенка Г.У., доктар гістарычных навук (г.Мінск).

2. Гісторыя прыродазнаўства і матэматыкі ў постацях выдатных ураджэнцаў Гродзеншчыны.

Галоненка В.А., старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАНБ (г.Мінск);

Карзенка Г.У., доктар гістарычных навук (г.Мінск).

3. Тэадор Трыплін і Гродна.

Каляга А.У., выкладчык кафедры гісторыі Беларусі ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

4. Знакаміты заолаг В.М. Беклямішаў – ураджэнец горада Гродна.

Рыжая А.В., старшы выкладчык кафедры заалогіі і фізіялогіі чалавека і жывёл ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

5. Бона Сфорца: королева, реформатор, політик.

Скюттэ Д.М., выкладчык ПУА «БІП – Інстытут правазнаўства» (г.Гродна).

6. Граф Міхаіл Валицкі – айчынны калекцыянер і мецэнат канца XVIII – першай чвэрці XIX ст.

Самусік А.Ф., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Мінск).

7. Шляхетскі род Валицкіх в історыі Гродно (конец XVIII – начало XX вв.).

Занеўскі С.В., магістрант (г.Гродна).

8. Барысаглебскі ігумен Ігнат Кульчынскі.

айцец Андрэй Крот (г.Гродна).

9. Римско-католический дуумвират в г.Гродно: протывостояние И.Малышевича и Б.Заусцинского.

Ганчар А.І., асістэнт кафедры эканомікі ГрДУ (г.Гродна).

10. Архиепископ Гродненский Михаил Ермаков (1862 – 1929): новые штрихи к биографии.

Чарапіца В.М., кандыдат гістарычных навук, прафесар (г.Гродна).

11. Браніслаў Ржэўскі: дзейнасць і грамадска-палітычныя погляды.

Напрэенка С.А., аспірант (г.Мінск).

12. Депутаты от Гродненской губернии в III Государственной Думе.

Галавач А.І., аспірант (г.Магілёў).

13. Депутаты-трудовики от Гродненской губернии в I Государственной Думе.

Мельнікава А.С., аспірант (г.Магілёў).

14. Гродзенскі карэспандэнт М.В.Доўнар-Запольскага Павел Дзямідовіч.

Лебедзева В.М. (г.Гомель).

15. Кс. Уладзіслаў Талочка – беларускі грамадскі дзеяч, гісторык, публіцыст.

Трацяк І.І., кандыдат культуралогіі, дацэнт (г.Гродна).

16. Юзаф Ядкоўскі і культурнае жыццё Гродна ў міжваенны перыяд.

Марза Г.В., студэнтка (г.Гродна).

17. Ігнат Кулакоўскі як гісторык і краязнаўца Гродзеншчыны.

Токць С.М., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г.Гродна).

18. Александр Тальгейм и его «Муза».

Івашчанка Н.А., кандыдат гістарычных навук (г.Гродна).

19. Літаратурны Гродна.

Бічэль-Загнетава Д.Я., паэтэса, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (г.Гродна).

20. Данута Бічэль-Загнетава – слаўная падзвіжніца Гародні.

Сабуць А.Э., кандыдат філалагічных навук, дацэнт (г.Гродна).

21. Творчасць гарадзенскага празаіка Аляксея Карпюка.

Петрушкевіч А.М., кандыдат філалагічных навук, дацэнт (г.Гродна).

22. Дзіцячая паэзія гродзенскай паэткі Людмілы Кебіч.

Руцкая А.В., Заслужаная настаўніца Беларусі, дацэнт кафедры беларускай літаратуры ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

23. Лінгвакраязнаўчы аспект (гістарычныя постаці Гродна) у фарміраванні маўленчай асобы студэнта.

Шандроха Н.Э., кандыдат педагагічных навук, дацэнт кафедры беларускай мовы ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

24. Личность в истории библиотеки (на материале Гродненщины).

Пажарыцкі М.Б., бібліятэкар навуковай бібліятэкі ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

25. Уроженцы Гродно на Афганской войне.

Грыгор'ёў У.Я., студэнт ГрДУ імя Я.Купалы (г.Гродна).

Секцыя 7 ІУДАІКА

Кіраўнікі: *Сабалеўская В.А.*, кандыдат культуралогіі, дацэнт;

Крывашэй Д.А., кандыдат гістарычных навук.

Сакратар: *Шчука В.Л.*

1. Евреи Гродно в контексте «еврейской политики» первой половины XIX в. Депутат Зундель Зонненберг и раввин Танхум бен-Гаон. *Мінкіна В.Ю.*, навуковы супрацоўнік Даследчага цэнтра «Пецяўбургская іудаіка» Еўрапейскага Універсітэта (г. Санкт-Пецяўбург).

2. Сінагогі і малітоўныя дамы Гродзенскай губерні XIX – пачатку XX ст. (гісторыка-архітэктурная характарыстыка).

Пасюта Н.І., навуковы супрацоўнік ГДМГР (г. Гродна).

3. Источники по еврейской «женской истории» в фондах Национального исторического архива Беларуси в Гродно.

Сабалеўская В.А., кандыдат культуралогіі, дацэнт (г. Гродна).

4. Яўрэі, рускія, палякі і беларусы г. Гродна паводле матэрыялаў Першага ўсеагульнага перапісу Расійскай імперыі 1897 г.

Соркіна І.В., кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г. Гродна).

5. Еврейские учебные заведения г. Гродно в XIX – начале XX в.

Іванчык Н.А., студэнтка ГрДУ імя Я. Купалы (г. Гродна).

6. Общественно-политическая жизнь еврейского населения в г. Гродно в межвоенный период. *Шчука В.Л.*, аспірант (г. Гродна).

7. Некаторыя аспекты гісторыі нацыянальных меншасцей г. Гродна ў перыяд акупацыі 1941 – 1944 гг.

Крывашэй Д.А., кандыдат гістарычных навук (г. Мінск).

8. Борьба узников Гродненского гетто.
*Калацэй М.Я., кандыдат гістарычных навук,
дацэнт (г.Гродна).*
9. Участие евреев в партизанском движении
на территории Гродненщины в годы Великой
Отечественной войны.
*Калашнікава Н.Б., магістр паліталогіі
(г.Гродна).*
10. Материалы по иудаике в фондах Гроднен-
ского государственного музея истории религии.
*Ляшчонак Н.І., навуковы супрацоўнік ГДМГР
(г.Гродна).*
11. Матэрыялы па гісторыі яўрэяў у фондах
Гродзенскага дзяржаўнага гісторыка-археала-
гічнага музея.
*Казак Т.В, малодшы навуковы супрацоўнік
ГДГАМ (г.Гродна).*
12. Гродненская еврейская община сегодня.
*Кунцэвіч А.М., дырэктар грамадскага аб'яд-
нання «Гродзенскі яўрэйскі абшчынны дом
«Менора»» (г.Гродна).*
13. Аб дзейнасці грамады выхадцаў з Бела-
русі ў Ізраілі.
*Шавялёў Д.Л., кандыдат гістарычных навук
(г.Мінск).*
14. Еврейский Гродно: к проблеме туристичес-
кого освоения.
*Занеўская А.В., студэнтка ГрДУ імя Я.Купа-
лы (г.Гродна).*

11 красавіка 2008 года

9.30 – 11.00

«Круглы стол», падвядзенне вынікаў канферэнцыі

(аргкамітэт канферэнцыі, кіраўнікі секцый,
удзельнікі канферэнцыі, усе жадаючыя)

11.00 – экскурсія па старому Гродна

Падпісана да друку 09.04.2008.
Тыраж 150 экз. Заказ 75. ГрДУ.